

'Kan wél!' inspireert buurtbewoners

In tien aandachtswijken gaat deze maand het Kan Wél!-project van start. Het idee achter de campagne is bewoners in staat te stellen wijkverbeteringen te realiseren met budget waarover zij zelf kunnen beschikken. Elvira Jansen, coördinator van Kan Wél!: 'We willen de mensen die al actief zijn in de wijk vermijden.'

'Kan Wél!' is de Nederlandse variant van de Engelse 'Can Do'-campagne van de Scarman Trust. Deze benadering borduurt weer voort op de principes van de ABCD-methode van John McKnight. Gemeenschappelijk uitgangspunt is dat bewoners in wijken zelf bepalen waaraan het geld voor verbeterprojecten wordt uitgegeven. De campagne is een initiatief van het Landelijk Samenwerkingsverband Aandachtswijken (LSA), het platform voor bewonersorganisaties, samen met Aedes, de brancheorganisatie van woningcorporaties en de Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting (SEV). Andere financiers zijn woningcorporatie Het Oosten (Amsterdam) en het ministerie van VROM.

Tot nu toe hebben zich acht corporaties in tien wijken aangemeld. Bewoners in deze wijken kunnen ideeën ontwikkelen voor verbeteringsprojecten in hun buurt. Daarbij mogen ze een beroep doen op een activiteitenbudget van Kan Wél! (maximaal € 2500 per project). Bovendien krijgen ze ondersteuning van een van de acht zogeheten 'ontwikkelingswerkers', ook wel 'wijkontwikkelaars' genoemd, die zijn aangehaakt bij het LSA. Ideeën komen in aanmerking voor financiële en personele ondersteuning als ze niet exclusief op één etnische groep zijn gericht, de wijkontwikkelaar het project haalbaar acht en als het project ook 'leuk' is en 'maatschappelijke binding' bevordert.

Elvira Jansen: 'We gaan in die wijken op zoek naar geïnspireerde mensen. Die willen we activeren om iets te gaan doen, maatschappelijke binding te bevorderen en de eigen wijk op te gaan knappen. De methode sloeg in Engeland heel goed aan. Zo bedacht iemand een mysteriespel, waarbij je sleutels in de wijk moest vinden. Om die te kunnen vinden moest je samenwerken met anderen, bijvoorbeeld mensen met een andere culturele of etnische achtergrond, zodat je die leerde kennen. Wij verwachten dat het geld hier gebruikt zal worden om dingen in de wijk op te knappen, feesten te organiseren of netwerken met elkaar in contact te brengen.'

Waar baseert u die verwachtingen op?

'Dat baseren we op het cultuurverschil met Engelsen. Nederlanders zijn heel nuchter. In trainingen voor vrijwilligers heb ik gemerkt dat allochtonen graag met kleuren willen werken, plezier willen maken, persoonlijk contact willen om te kunnen interculturaliseren. Als wijkontwikkelaar zal ik autochtonen dan ook aansporen tot persoonlijk contact met allochtonen.'

Hoe bedoelt u?

'Ik heb in een vorige baan een interculturele basistraining voor vrijwilligerswerk ontwikkeld. Autochtonen en allochtonen werden in een groep gezet, kwamen met elkaar in contact zodat ze hun belevingswereld gingen ontdekken. Dat ging heel goed met beeldend materiaal, zoals krantenfoto's. Zo leer je elkaar kennen en de achtergronden van elkaars denken, elkaars biografie, levensbeschouwing, waarden en normen. Zo leren mensen elkaar op een hele andere manier kennen dan er in de media steeds naar voren wordt gebracht. Daarmee leren ze om zich bij elkaar thuis te voelen.'

Vanwaar weet u zo zeker dat die ideeën er komen?

'Dat weten we niet zeker. In Engeland was het succesvol. Omdat de multiculturele samenleving zo in discussie is denken we dat mensen initiatieven willen nemen. Mensen zijn veel meer bereid om dingen te doen dan je aanvankelijk denkt. Als PR-coördinator heb ik wel eens mensen van straat geplukt om te helpen flyereren en dat doen mensen ook gewoon. Zeker als je ze het idee geeft dat ze concreet aan de slag kunnen gaan met hun eigen idee. En dat het ook hun eigen idee blijft.'

Is er eigenlijk wel verschil tussen een wijkontwikkelaar en een opbouwwerker?

'Een opbouwwerker zit in het professionele netwerk. Professionals voeren vaak zelf het werk uit en werken vaak probleemgericht. Kan Wél! werkt vanuit ideeën, namelijk de ideeën van bewoners zelf. Problemen lossen vaak op als je vanuit het idee van mensen zelf werkt. Het andere verschil is dat niet de opbouwwerker maar de bewoners de regie en het geld in handen krijgen. Bij vrijwilligersorganisaties houden de professionals het geld in handen, bij Kan Wél! doet de vrijwilliger

dat. Dat is nieuw en het getuigt van lef dat woningcorporaties hebben gezegd dat ze daaraan meedoen. In Engeland is het trouwens maar een of twee keer gefraudeerd op zo'n 200 projecten. Echt minimaal dus.'

Hoe gaan jullie het concreet aanpakken?

'We kijken eerst in welke wijken we aan de slag gaan. Daarna verspreiden we folder- en postermateriaal en vervolgens gaan we mensen op straat aanspreken. We willen de mensen die al actief zijn in de wijk een beetje vermijden. Het gaat om de mensen die op dit moment nog niet iets doen. We willen juist de maatschappelijke binding bevorderen van mensen die op dit moment in een isolement leven. Je hebt van die volksbuurten waar autochtone families bij elkaar op een kluitje wonen. We willen dat zij ook in aanraking komen met mensen van andere culturen. Dat wordt een hele kluit, maar dat is wel het interessante.'

Kunnen er dan geen spanningen ontstaan tussen jullie agenda en die van bewoners? Misschien willen ze wel geen andere culturen ontmoeten.

'Ik wil mijn eigen verwachtingen helder hebben, maar het bewonersbelang staat voorop. De ideeën van bewoners hebben voorrang op mijn persoonlijke verwachtingen. Zo ruimdenkend moeten alle wijkontwikkelaars zijn. Ze moeten vooral goed kunnen luisteren.'